

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáca-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petsor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 30 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . 3 > — >

Negyedévre . . . 1 > 50 >

Egy hónapra — > 60 >

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Félévre . . . 4 > — >

Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Egy hónapra — > 80 >

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Félévre . . . 5 > — >

Negyedévre . . . 2 > 50 >

Egy hónapra 1 > — >

Egyes szám ára 4 kr.

Katholikus öntudat.

I.

(—a.) »A legutóbb lefolyt küzdelemnek, a keserű tapasztalatok mellett, egy fölötté örvendetes eredménye, nyeresége, sőt vívmánya van.

Végre valahára, a nagy nyomás alatt, felebredt a katolikus öntudat és önérzet.

S legszentebb kötelességünknek ismerjük és valljuk, hogy ezt minden erőnk-ből ápoljuk, támogassuk és előmozdítsuk.

Ezt ígértük programczikkünkben. Eddig hűtelenek nem lettünk hozzá. Készségesen referáltunk a hazai katholicizmus politikai és társadalmi mozgalmairól. Kiváló örömmel említettük az új katolikus körök és más kath. egyetek alakulását; dicsérettel emlékeztünk meg a régiak áldásos működéséről. De ideje immár lapunk főhelyén is hozzászólni e napjainkban annyit emlegetett dologhoz.

Jöjjünk tisztába mindenekelőtt az alapfogalommal: mi hát az a katolikus öntudat?

Kétségkívül — mint a szó maga elárulja — valami tudat, helyesebben talán tudás. De hát minek a tudása voltaképpen az a kath. öntudat?

Tudása első sorban annak, amit a szülei háznál (?), az iskolában és a templomban a katekizmusból, a hittanból tanultunk, vagy — kellett volna tanulnunk; vagyis tudása, ismerete annak, ami hitünk tárgyát képezi; hogy számot tudjunk róla adni bárkinek, hogy — mint az írás kívánja — »észszerű legyen ami (hitbeli) engedelmisségünk.« Tudása és megismerése a katholicizmus egyént boldogító és nemzet civilizáló elvei és intézményeinek; tudása a multnak, az az egyház tizenkilencz százados multjának, mely legerősebb bizonyosság azon elvek és intézmények üdvös volta mellett.

E tekintetben bizony keveset dicsekedhetünk a kath. öntudat ébredésével.

Sajnálatraméltó az a hitbeli tudatlanság, melyben a magyar világi katolikusok — nagy részben — sínylődnek; kivált azok, akik szeretik magukat az intelligens, a művelt osztályhoz számítani.

Vizsgáljuk egy kissé közelebbről, hogy ki ennek az oka?

Oka a hibás oktatási rendszer, mely a felsőbb iskolákból teljesen kizárta, a középiskolákban alig hogy megtúrta a hittan tanítását.

Oka a liberális sajtó, mely határtalan vakmerőséggel képzelhetetlennel képzelhetetlenebb dolgokat állít olvasói elé mint katolikus tant. És a járatlan világi katolikusok — felülnek neki.

A legutóbbi multból sok szomorú példa van erre.

Hogy a katolikusok Máriát és a szenteket imádják, országukat a pápának akarják alávetni stb. olyan otromba ráfogások, hogy kár szót vesztegetni rájuk. De azért egy-két ujság után akárhány »hivő« igaznak tartja.

A Lipótváros képviselője megfoghatatlan vakmerőséggel (enyhe jelző!) ki mondja az országgházban, hogy nem ütökzik kath. dogmába az, hogy kath. ember otthagyja hitét és — zsidóvá legyen. És kórusban fujja utánna az egész sajtó és akad — nem egy, de száz és ezer lélek világi katolikus és elhiszi neki.

Egy kálvinista ügyvéd kiírja az ujságba, hogy a jezsuiták tanítják: a cél szentesíti az eszközt. Ha számon kéri tőle — hebeg, dadog valamit a legjobb esetben, — vagy hallgat — de vissza nem vonja. Hanem azért akárhány világi katolikus elhiszi és utánna majmolja.

Beksics Gusztáv előbb a »Nemzet«-ben, később egy külön lenyomatból összefűrt rőpiratban merészen, minden indokolás, bizonyítás nélkül (mint a liberális ujságírók általában szokták) azt állítja, hogy a kötelező polgári házasság nem ellenkezik a kath. vallás tanaival, sőt VII. Pius pápa meg is erősítette azt; —

a kötelező polgári házasság nem árt a családi élet tisztaságának, nem árt a jó erkölcsöknek, sőt csudálatos módon előmozdítja azokat; az állam nem akarja a katolikusok dogmáit, jogait sérteni, — ellenkezőleg, — mindig tiszteletben tartja azokat. És a kiadott jelszót megérti az összes hazai liberális sajtó. Nagy hangon fujja utánna, még a máskor függetlenségével dicsekedő vidéki lapocskák is. Egy zsidó vallásu ügyvéd hiven reprodukálja Beksics merész fantáziájának szörnyszülötteit, — és alattomos perfidiával aláírja »Egy katolikus.« (Megtörtént tény.) — És a jámbor világi katolikus jobban hisz neki, mint saját püspökének, vagy akár a római pápának.

De ne essünk tulzásba. Valljuk be, hogy nemcsak a liberális sajtó oka a világi katolikusok hitbeli tudatlanságának.

Oka biz' annak a főpapság is, meg az alpapság is. Oka a főpapság, mert nem gondoskodott eléggé a kath. sajtó emeléséről, kath. körök alakításáról. Oka, mert nem gondoskodott eléggé a budapesti egyetem katolikus jellegének megóvásáról, — mert nem viselte eléggé szíven a kath. jogakadémiák ügyét. Egy nemzet intelligentiája döntő befolyást gyakorol a nagy tömegre. Azért a nemzet intelligentiájának kath. szellemű nevelése több gondot, nagyobb áldozatot igényel. A budapesti egyetemen néhány év óta fennálló »Szent Imre egyesület« csak nagyon is szerény kezdet e téren; azt nagyobbítani kell és működését a vidékre is ki kell terjeszteni.

Oka — valljuk be őszintén — az alsó papság is. A középiskolai hitoktatás — tisztelet a kivételnek! — nem áll a kor színvonalán. Nagyobb buzgóságot, több tudományosságot a középiskolai hitoktatásra.

De a közép- és felső-iskolázással még nincs befejezve az intelligentiának kath. szellemű művelése. Egyes plébánosok azt gondolták, eieget tesznek kötelességüknek,

ha néha ebédre meghívják intelligensebb hiveiket. Ezek a jó urak jó étvágygyal elköltötték a jó ízű ebédet, még meg is dicsérték a házigazda szivességét — — — és ennyiből állott a kath. érület. Ma nem elég a papnak a szószekre és gyóntatószékre szorítkoznia, hanem minden alkalmat fel kell használnia hivei oktatására.

Oka végül e szomorú ténynek kétségkívül maga a világi katolikusok zöme, mely szivesebben ad hitelt a liberális újságnak, vagy akárkinek, mint saját papjának.

De ne tegyünk szemrehányást egymásnak. Ismerjük be inkább a sajnálatos valót és vállvetve, közös akarattal működünk annak megszüntetésén.

A katolikus öntudat nemcsak a fentebb kifejtett ismeretekből áll. Még egy fontos dolognak kell ehhez járulnia. Eről majd máskor.

Politikai hírek.

Miniszterek a hercegprimásnál. Mint a könyvatos tudósítások jelentik, Bánffy Dezső miniszterelnök tegnapelőtt, alig hogy a királyi kihallgatás véget ért, a hercegprimást látogatta meg, kinél hosszabb ideig időzött. — Tegnap Wlassics Gyula, az új kultuszminiszter, is hosszabb ideig tanácskozott a hercegprimással.

Képviselő és miniszter. Mig Wlassics Gyula Szilágyi Dezső expozitúrájaként működött, egyházpolitikai beszédeiben az intranzigens liberális nyilatkozott meg. 1894. június 25-én, mint a felekezetenkülség előadója a többek között így szolt: »Mi a disszidens állás megengedését a vallás- és lelkiismereti szabadság intranzigens követelményének tartjuk. — Majd ugyancsak a felekezetenkülségről folyt vitában

gyalázatos és konvencionális hazugságoknak bélyegezte a felekezeti kényszert. Ezt mondta a képviselő. A miniszter, mint mai hivatalfoglaló beszédéből értesülünk, kezd szelidülni. Óhajtja, hogy az egyházakkal, a felekezetekkel az érintkezés a legnagyobb kimérettel történjék. Ugy látszik, hogy Wlassics Gyula, a miniszter eltér a képviselő modorától. Ez haladás.

A pártonkívüli képviselők. A pártonkívüli képviselők tegnap este értekezletet tartottak, amelyen köszönetet szavaztak Szápáry Gyula grófnak, hogy a pártonkívüli képviselők véleményét a legutóbbi képviselőházi tárgyalás alkalmával kifejezésre juttatta. A pártnak az új kormányval szemben követendő magatartása beható eszmecserére tárgyat képezvén, a párt teljesen egyértelmű álláspontjának a kormány bemutatkozása alkalmával leendő kifejtésével Szápáry Gyula grófot kérték fel. A képviselőház elnökének és alelnökének választása tárgyában Szápáry Gyula gr. és Péchy Tamás megbizattak, hogy a többi ellenzéki pártokkal érintkezésbe lépjenek.

Indemnítás a Bánffy-kormányának. A Bánffy-kormány nem tartja valószínűnek, hogy márczius elejéig, a mig a Wekerle-kormányának adott indemniti hatálya terjed, a költségvetés letárgyalható és szentesíthető legyen. A Bánffy-kormány már legközelebb rövid időre terjedő indemnítást kér a törvényhozástól.

A körös-tarjani katolikus kör.

Körös-Tarjában katolikus kör van alakulóban. Védnöke a nagyváradi püspök. Alapszabályait megerősítés végett föl akarja terjeszteni a miniszterhez. S az irások már Kiss Elek központi főszolgabíró előtt állanak.

Mindezt már tegnapi számunkban közöltük t. cz. olvasóközönségünkkel. A »Nagyvárad« tegnapi száma azonban ehhez azt is hozzáfűzi, hogy a főszolgabíró az alapszabályok végére

odairja, hogy ő bizony azok megerősítésétől a minisztert óva inti.

Megengedjük, hogy ez a hozzászólás talán csak a »Nagyvárad« egy újabb »kacsája.« De már az ilyen föltevés ellen is, még inkább pedig a nevezett lapnak folytatólagos »kirohánásai« ellen fel kell szólalunk.

Teny, hogy a katolikus körök eszméje Zichy Nándor és Eszterházy grófoktól eredett; ép azért nem vagyunk meglepve általa, hogy nem szeretik a kormány emberei és mindazok, kik a katolikusok ellen harcot folytattak s a végső megadásra akarták és akarnák őket kényszeríteni.

És hogyha a katolikusoknak eddig tanusított bárány türelmét, ne mondjam: bambaságot, most végigtekintjük, amint az a legutóbbi 25 esztendő alatt szégyenletesen kirívó volt a többi felekezetek agilitásához képest; ha látjuk azt, hogy ezek a most türelmelleneknek hirdetett katolikusok csaknem a hátukat tartották a kormányon ülők keze alá, a honnan azok mindig kivágtak egy-egy darabot, s evvel a korbácsesal megint csak a katolikusokat csapdosták meg: az akezió reakciót szül, a katolikusok tömörülni kezdtek, védelmi állásba helyezkedtek, kezdték megérteni, hogy ezt a hazát ők alkották meg és hogy ők ma is legalább egyforma jogokat követelhetnek e hazának más vallásu polgáraival és ezt az érzetet kezdik belevinni a társadalmi életbe is: no akkor igaza van annak a valakinek, a ki a »Nagyvárad«-ban tiltakozott a katolikus kör ellen, hogy Körös-Tarjában a reakció szárnypróbálgatása kezdődik. Most talán elég világos előtte, hogy az akezió reakció csak természetes következménye.

Igenis; a katolikus körök megalakultak az országban nagy számmal, és a m. kir. belügyminiszterium mindig megerősítette még alapszabályukat. Hisszük, hogy a főszolgabíró urnak óva intő kísérő levele daczára a körös-tarjani is meg fogja erősíteni. Mert jegyezzük meg jól, hogy a katolikus köröknek ezélya a vallásos, erkölcsös, hazafias közművelődés előmozdítása és semmi egyéb.

Az alapszabályoknak pedig világosoknak

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

A vas-dáma.

— A »Tiszantul« eredeti tárczája. —

Irta: Nix.

Kedves Szerkesztő uram!

Multkor adott ígéretemhez képest elmondom, hogy mi történt a feleségemmel Münchenben.

Tehát a szerencsétlen esernyő legeslegutolsó megkerülése után (most is itt van a vizit-szobánkban, a hol a feleségem az egyik sarokban szoba dísz gyanánt kipeczeltte) föltartózatlanul robogtunk München felé.

Az uton sokszor átszálltunk és én fölhasználtam az alkalmat az esernyő okozta költségek visszaszerzésére. A pakkjainkat mindig magam cipeltem egyik vonatról a másikra, vagy pedig a vasutól a szállóba.

Keresztülmentünk ugyan egész Ausztrián és a Salzkammerguton, de azért mire a Chiemseehez érkeztünk, még mindig nem kerestem annyit, amennyiben a szerencsétlen esernyő bűcsi tartózkodásának 2 napján került.

Az anyjukomnak az a természet, hogy ha már valamiért pénzt ad, azt ki is élvezzi emberül.

Igy történt ez a Chiemseenél is.

Váltig mondtam neki, hogy: »Anyjuk, anyjuk! nem való vagy te abba a törékeny lélekvesztőbe.« Mert hozzá képest lélekvesztő volt az a bárka.

De ő nem hallgatott rám, hanem a társaság néhány tagjaival csónakra szálltak, hogy megnézzék ezt a szép tavat.

Én, aki a hiripi pocsolyáknál nagyobb tengeret sohse láttam, bizon kintmaradtam a szárazföldön.

Szép, tiszta idő volt; csak Trannstein felől erős szél fujdogált.

Alig haladt a bárka egy puska lövésnyire a parttól, midőn látom, hogy az ingerkedő szellő lekajja a feleségem új kalapját egyenesen bele a habokba.

Ijedtemben magam is a víz széléhez szaladtam, mert a feleségem a csónakból kihajolva a kalap után kapkodott. A bárka egyensúlya veszedelemben forgott. A csónakos szoritotta az ügyetlen járművet a hullámokon tanzoló kalap után.

Még egy pillanat és az anyjuknak kinyújtott karja már-már elérte a kalapot; de abban a perczben egy pajkos hullám ismét tovább lödítja azt, egy nyújtzkodás és — — — czupp! benn vann az anyjuk mind a 137 mázsájával egyetemben a tóba!

Elképzelhetik, hogy megrémültem! Háromszor is nekiszaladtam a víznek, hogy begázolva kimentsem az anyjukot de — — — féltem a víztől.

Már bus özvegységem örömkönnyei hullottak, mikor oh csodák csodája! látom, hogy az asszony bele sem merült a vízbe.

Épen az a 137 kiló, melytől — ha rossz férj volnék — azt reméltem volna, hogy lesodorja a tó fenekére, — éppen az nem engedte elmerülni.

A bajor csónakosnak azért nem csekély fáradságába került kihuzni, jobban mondva behuzni a csónakba.

Persze a kirándulás folytatásáról szó sem lehetett.

Visszajöttek az én vízből kifogott tündéremmel, akiből aztán nekem kellett a tenger sok vizet kifacsarni.

Hogy tulajdonképpen való tárgyamra térjek, tehát ennyi sok baj után megérkezünk Münchenbe. Megszáltunk a Grániczba és elmentünk a Löwenbrei-pinczébe.

Nem sok jót vártam ettől a helyiségtől, mert már a nevével sem tudtam tisztába jönni.

Magyaráztam az anyjukomnak, hogy valami oroszlanyságát jelent; de senki sem tudta megmondani, hogy miért hívják így. Azt hűtük, hogy itt mindig kását vacsorálnak.

De mennyire csodálkoztunk, mikor nem is pince volt ez a pince és nemcsak hogy kását nem adtak enni, hanem semmit sem.

Egy óriási nagy ivószoba volt ez, ahol vagy 2000 ember sört vacsorált. Egyik másik kihuzott a zsebéből egy papirosba csavart szafaládét és azt ette hozzá.

Leültünk egy üres asztalhoz és illedelmesen vártuk, hogy mikor jön a kellner. De bizon nem jött senki.

Azután elkezdtünk illetlenül dörömbölni; de arra sem jött senki.

Csak akkor vettem észre, hogy itt bizony magad uram, ha szógád nincs. Egyik nagy hasu német felkapott egy-egy óriási de üres fedeles kupát és a terem végében szorongó sokaság közé rohant.

kell lenniök, melyből a sorok között olvasni senki sem tudhat, még az a bizonyos valaki sem. A »vakmerő hazudozást« csak rosszakarat foghatja reá az intézőkre; tárgyilagosan ítélő ember nem. Kikérjük magunknak az efféle rágalmakat!

Tessék egy kissé széjjelebb nézni az országban! Vajjon a körös-tarjáni lesz-e az első katolikus kör magyarhonban? Vagy inkább hány századik lesz ez? Vajjon a katolikus körök bontották-e meg az ország vallási békéjét? Ellenkezőleg áll a dolog: a megtámadott vallásos érzés hozta magával azok eszméjét!

Kik voltak azok, a kik ide szorították a katolikusokat? Kik tüzték ki a felekezeti zászlaját? Kik csipdesték meg szüntelen a katolikusok jogát? Kik voltak azok, a kik a legutóbbi dunántuli választásoknál éppen a felekezeti korteskedést használták eszközül, hogy a kormány táborába hajtsák a kormánynak legnagyobb ellenségeit?

Nos, hát tudja meg az a valaki s tudja meg minden, a kit illet, hogy a katolikusokat kényszerítették a tömörülésre! — És ha csakugyan igaz az a jelszó, mi most állítólag Körös-Tarjánban járja: tudják meg tehát, véssék jól emlékezetükbe például azt a statisztikai tényt is, hogy a Tisza-éra óta ebben az országban a hivatalnokoknak 75%-a protestáns vallású. Tessék ezt összevetni, de nagyon jól ám! a katolikusok szám és műveltségi arányával; és akkor látni fogjuk: hol van az igazság. Ne a katolikusokat kárhoztassák, a kik most feljajdulnak, hanem azokat, a kik e reakcióra akciójukkal alkalmat adtak!

Lapszemle.

Budapest, 1895. jan. 17.

A Magyar Állam vezércikkét a felsőmagyarországi kath. mozgalmak egyik lelkes vezére: Rakovszky István, cs. és kir. kamarás írta. Összehasonlítja a szabadelvűpárt utóbbi működését a — jakobinusokéval. Párhuzamot von a francia forradalom kezdete és a magyar kulturharez megindulása között. — Lépésről-

lépésre kíséri a szabadelvűpártnak évek óta folytatott taktikáit — egész a horvát bán megbuktatásáig. És miután egyelőre nincs remény sem fuzióra, sem rendszerváltoztatásra, nincs más hátra, mint szervezni a néppártot.

A Budapesti Hírlap az elbocsátott kabinettel foglalkozik vezércikkében. Kiemeli, hogy az elbocsátó királyi kézirat megleghangon emlékezik ugyan meg Wekerlének pénzügyi érdemeiről, de nem mond köszönetet — a korszakalkotó, merész ujtásokért, az egyházipolitikai reformokért.

Az Egyetértés szerint az új kabinet összeállítása szinte csodálatosan érthetetlen, mintha csak egyenesen a kormány igénytelenségével és szerfölött való gvenegségével akarna tüntetni. Az egész kabinet ugyszólván az államférfiu képtelenség szinte rendszeresen csinált megtestesülése. A szabadelvű pártban mégis csak vannak jelentékenyebb tehetségek, kipróbált politikusok. Miért nem álltak ezek csatasorba? Miért bízták ezen hatalomra vágyó férfiak az ügyek vezetését oly emberekre, akik soha semmiféle cselekedetükkel nem bizonyították be hivatottságukat? Pillanatra sem hiszszük, hogy ez puszta önzetlenség volt. Csak egy okuk lehetett, az, hogy előre látták a Bánffy-kabinet csufos bukását, s óvakodtak a szégyentől és felelősségtől s a Bánffy-kabinet kudarcától várják hasznukat. A Bánffy-kabinet a szabadelvű korifeusok bünös intrikájának a szüleménye. Bánffy terve az, hogy sokat fog ígérni, letárgyaltatja a költségvetést, s azután felfüggeszti az országgyűlés tanácskozásait az őszig, hogy legalább addig biztonságban legyen. De majd lesz gondja az ellenzéknek, hogy ez ne sikerüljön.

A Magyar Hírlap roppant érzékeny hangon bucsuztatja Wekerlét Megpróbálja elsorolni érdemeit és kutatja, — de nem találja a bukás okát. Fájdalmát csak növeli az, hogy Wekerle és Szilágyi után »még ki nem nyílt, zsenge, öntudatlan bimbó-politikusok« következnek.

A többi lapok a franciaországi bajokkal foglalkoznak.

Karcolatok.

Mindhiába! olyan a — világ! — ejnye beh megszokta a tollam — nos bevallom, hogy — elhibáztam, mert hát ezuttal igazán nem a vi-

lágrol, hanem megint csak a — »Nagyvárad«-ról lessz szó. S bizony nem szeretném, ha — a milyen »ő« — olyan volna az egész világ!

De mi bajom van újra a mi kedves kollégákkal? Hát csak az, hogy tegnap egyszerre csak ott találjuk a »kirakatában« — Körös-Tarjánt — s milyen »ékes illusztrációkkal.«

Komoly dolog ez — uraim! — »odaát!« — — már erről én sem tudok — »mókázni.«

E helyett a legegyszerűbben azt konstátálom: hogy az az önök ezikke a legdurvább sajtó-»hibák« egyike!! — —

Különben ugy értesülünk, hogy »odaát« szörnyen török a fejüket azon, hogy megfejték azt a talányt, vajjon miért »éretlenkedünk« mi velök többet, mint a másik kollégákkal?

De hát nem látják be? hogy a másik (még a körös-tarjáni dologban is) — kevésbbé — éretlenül — beszél és ír — mint — »ő«!

S a talány megfejtése az is: hogy amaz »hivatalból«, s ő »paszszióból« liberális!

S bizony ebben — a »morális különbség« — legalább is — óriási!! — —

Cerberus.

A László-malom ügye.

Jóval négy előtt kezdődött a László-malomnál érdeklődés általános és nagy volt, mert jóformán ezen gyűlésen dült a Feldheim sorsa s talán a malomé is. A hangulat izgatott volt, de a békülés felé hajló.

Szabó Ferencz előlülése mellett a következő részvényesek és hitelezők vettek részt a gyűlésen: Nagyvárad takarékpénztár, Pesti takarékpénztár, Örley K., Lederer D., Gör. kath. gyertya-alap, Garay és Magaziner cég, Stern Márton, Rozvány Gy., Biharmegyei bank, Farkas I., Berkovits F., Gyémánt M., Kurländer és Markbreit cég, Janky J., Laszky A., br. Gerliczy, Elek G., Biharmegyei takarékpénztár, Stern Sámuel, Feiler József, Weisz I., Steiner A., Áron D., Incze Lajos és Ignác, Hoványi Gy., Weisz I., Moskovits K., Sonnenfeld D., Levi J., Stösser Ignác, Schwartz I., Deutsch K., Dézsy

Mindjárt láttam, hogy ott osztogatják a sört, mert ugyanazok a potrohos németek tele kupával kerültek onnan vissza.

Az anyjukommal együtt én is felkapok egy ily kupát és megyünk a sörszotogathoz.

De mikor az asztalhoz érünk — az asszony járt elől — a sörszotogató kisasszony nál majd hogy össze nem veszett a feleség, mert az anyjuk előbb sört akart inni és csak azután fizetni — mert ez így szokás nemcsak Nagyváradon, de még a híripi árendásnál is. A frájla meg azt magyarázta, hogy itt először kell fizetni, azután lehet csak sört inni.

Persze az anyjuk magyarul nyelvelt a sörs kisasszony meg németül kerepelt. Így azután csak nagy nehezen tudtunk sörhöz jutni.

De még nehezebb volt kijutni a tömegből. Én csak keresztül bujtam, de az asszonyt majd palacsintává lapították, mert kétszer annyi helyet kívánt mint más ember.

Örültünk, mikor végre ismét leülhettünk egy asztalhoz.

A feleségem, — aki melleleg mondva nagyon szereti a sört — már alig is várta, hogy a hatalmas kupát ajkaihoz emelje.

Magam is huztam egy jót a hűsítő italból. Meg kell adni, hogy pompás sör volt. Azért annál nagyobb volt a bámulatom, hogy az anyjuk mindjárt az első kortynál dühösen lecsapja a poharat és jajgatva tapogatja az orrát.

Akkor jövök észhez, hogy nem jól fogta a poharat. A nehéz ólom fedél sarka felül volt, ivás közben lecsuszott a mutató ujjáról és lecsapódott az orra-hegyére.

Szegény anyjuknak alig tudtuk elállítani az orrvérzését.

Másnap azt mondták, hogy elmegyünk a Baváriába. A feleségem kijelentette, hogy nem jön, mert azt hitte, hogy ott is orrkoppintós sört mérnek.

Az utitársak aztán megmagyarázták, hogy ez egy vasból csinált asszony, akinek a bel-sejében létrán lehet feljárnálni.

En vállalkoztam is rá azonnal. A feleségem aztán csupa féltékenységből szintén velünk jött.

Persze, hogy elsodálkoztunk mind a ketten, mikor megérkeztünk az óriási, vasból öntött szobor elé, mely egy hatalmas dámát ábrázol.

Én bizonyos félelemmel, a feleségem pedig nagy meglepődéssel tekintett föl a hatalmas formákra. Bizonyosan azért örült, hogy végre egy nálánál súlyosabb asszonyságra akadt.

Beléptünk a vas-dámába.

Az anyjukomat még egyszer figyelmeztettem, hogy ne jőjön fel, mert nagyon meredek lesz a lajtorja; — de nem tágitott.

Már egy jó darabig mentünk fölfelé. Az asszony elől, én meg utána.

Egyszerre csak szükülni kezd fejünk fölött a nagy üreg, melyben fölfelé haladtunk. Mindjárt gondoltam, hogy most vagyunk a nagy asszonyságnak a keblében, mert felettünk egy keskenyebb nyílás derengett.

— Anyjukom felkem! — mondok a feleségemnek — szük lesz neked az a lyuk. Térjünk inkább vissza!

— Hadd el már azt az örökös évődést! Talán azt hiszed, hogy csak ilyen Czérna Jancsiknak csinálták ezt a státuát?!

Most már aztán tudtam, hogy az én nevem Hallgass, mert a feleségem haragszik.

Egyszerre csak látom, hogy az anyjuk derékig bebujt a vas-dáma nyakába; de a künmaradt része annyira betöltötte a nyílást, hogy azonnal átláttam a bajnak egész nagyságát.

— Üsse kő a dolgát! — mondok a hátam mögött jövő komámnak, Rác Pistának — most már biztosan beleszorul a feleségem a Baváriába!

És csakugyan! A makacs anyjuk megakarta mutatni, hogy mégis keresztül jut a vas-dáma nyakán és addig vergődött, míg aztán se felfelé, se lefelé nem mozdulhatott.

Na most mit csináljunk?!

Azon tanakodtunk a komámmal, hogy felfelé taszitsuk-e, vagy lefelé huzzuk? Szerencsére a jobbik eszemhez kaptam és beláttam, hogy ha feltoljuk az asszonyt, akkor újra ismétlődik a mulatság; mert hiszen örökké nem maradhatunk ennek a nagy ténsasszonynak a fejében!

Erre minden tétovázás nélkül megragadtam az anyjuknak az egyik lábát, Pista komám meg a másikat és teljes erőnkől huzni kezdtük.

Igen ám! de már az anyjukom előtt felment két német, a státua fejében tanyázzván, észrevették a bajt és ők meg a karjánál fogva felfelé huzzák az öreget.

Szegény anyjuk a két ellenkező irányu segítség közt nem igen jól érezhette magát, mert ugyan rugdosott a lábaival; de mi ezt csak segíteni akarásnak vettük és annál vesztebbül huzzuk.

Persze az Istenadta hiába kiabált, mert

G., Kugler Gy., Huzella, Lánszky J., Kolliner M., Fleischer Mihály és Ignác, Gazdasági és iparbank, Goldstein S., Brodi S., Polgári takarékpénztár, Rothmann J., Gluck A., Bigler D., Munk L., Weisz L., dr. Molnár, Szabó József, Sonnenfeld, Podvinecz és Heiszler, Diósi Bernát, Mezei Mihály, Schweiger Ede, Kovács Béla, Beek Henrik, Hlatky Endre, Markbreit Sándor.

A gyűlés megnyitása után felolvasták a Feldheim Izrael által tett ajánlatot, melyben Feldheim a malom részére ajánl 33.800 frtot nagyobb részben készpénzben, kevesebb részben váltókban s ezen felül 2000 frt értékű malom részvényt — melyről a gyűlés egyhangulag kijelentette, hogy semmit sem ér.

Oly feltétel mellett, ha a bünvádi feljelentést visszavonják s a felülmaradó összegről lemondanak.

Erre megindult a szóáradat. Öten-hatan beszéltek egyszerre; az óriási zajban alig lehetett a szónokokat megérteni. A hosszas értekezés a körül forgott, hogy elfogadják-e a Feldheim ajánlatát vagy sem? Általános volt az óhaj, hogy ki kell egyezni, de vitás volt, hogy mennyiben? Azt fogadták el vezérelvül, hogy határozzon meg a gyűlés egy bizonyos összeget, mint minimumot, a melyet Feldheimtől követelhetnek. A többség 36.000 frtot óhajtott. De végül is Hlatky és Biró átmentek az igazgatósági épületbe, hogy az ott várakozó Friedländer ügyvéddel Feldheim képviselőjével értekezzenek. Azon kijelentéssel jöttek vissza, hogy Feldheim képviselője nem hajlandó további igényekbe belemenni.

Erre Szabó elnök elrendelte a névszerinti szavazást. Mindnyájan az ajánlat elfogadása mellett igennel szavaztak csak a br. Gerliczy képviselője nemmel és egy részvényes nem szavazott.

Az eredményt éljenzéssel vette tudomásul a gyűlés.

Erre Hlatky felemelkedett s köszönetet mondott az érdekeltek megjelenéséért, s kérte hogy bizzanak meg a vezetőkben, mert azok szívükön hordják az érdekeltek sorsát.

saját terjedelmével úgy betömte a nyílást, hogy egy hangját sem hallhattuk.

Végre is úgy látszik a magyar huzás erősebb volt a németnél. Az anyjuk lefelé szabadult ki, majd levérén bennünket a lábunkról. De milyen állapotban?! —

A képe vörös volt, mint a főtt rák.

A ruhája csipő körül és az ujjak bevarrásánál iszonyu folytonossági hiányokat tüntetett fel. Ezekből a folytonossági hiányokból egyébiránt még a ruhán belülré is jutott.

Egész éjjel hidegvizes ruhával kellett borogatnom.

Ez volt a vas-dáma története.

De az Istenre kérem kedves szerkesztő uram! mondja meg a kedves nejemnek, hogy oda ne adja az anyjuknak a »Tiszántul«, mert ha megtudja, hogy elárultam a beszorulást, akkor baj lesz.

Tisztelettel

Pünkösdy János.

Apróság.

A szeretetreméltó háziur. Lakó: Hallja háziur, ezek az ablakok olyan rosszak, hogy az ember haját csak úgy viszi a léghuzam. Tessék ide új ablakokat csináltatni. Háziur: Hát még mi nem kéne!? Akkor sokkal egyszerűbb dolog, ha megnyíratja a haját.

NAPTÁR.

— Január 18. —

Péntek. Róm. kath. Piroska. Prot. Piroska. Gör. kel. Epiphania. Izr. Tebeth. 22.

Nap kél 7 óra 24 p., nyug. 4 óra 26 p. Holdkelte 12 óra 39 p., nyug. 10 óra 39 p.

Január 20. Nagyváradi fodrász és borbély ifjuság táncestélye.

„ 21. A nagyszalontai dalárda hangversenye.

„ 22. Zenekedvelők táncszal egybekötött estélye a Sasban.

„ 26. II. Tiszti-estély.

„ 26. A belényesi ipartestület táncmulatsága.

„ 26. Molnárok bálja a »Zöldfában«.

„ 26. A Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társulat közgyűlése.

„ 27. A Szépitési-egylet közgyűlése.

„ 27. A nagyváradi 48-as kör estélye.

„ 28. Vadász-bál Szalárdon.

„ 31. Nagyváradi román ifjuság táncestélye.

Február 1. Nagyváradi kereskedelmi akadémia megnyitása.

„ 2. Szalontai olvasó-egylet tánkestélye.

„ 2. Jelmez-bál Mező-Telegden.

„ 9. Kereskedő ifjak köre bálja.

„ 10. A »László malom« rendkívüli közgyűlése.

„ 10. A nagyváradi iparos ifjak önképző körének táncestélye a Zöldfa szállodában.

„ 16. Jelmezes tiszti estély.

„ 17. Református bál a Fekete Sasban.

„ 26. Zenekedvelők zeneestélye a Fekete Sasban.

Márcz. 16. Zenekedvelők philharmoniai hangversenye a Sasban.

UJDONSÁGOK.

* **Uj elbeszélésünk.** Lapunk mai számának regényesarnokában megkezdjük új elbeszélésünket, melynek kizárólagos fordítási és közlési jogát megszereztük. A kedves kis kis elbeszélés eredetileg a »Westöstliche Rundschau« című, magyar-német és olasz írók műveit fellelő, tudományos és szépirodalmi tartalmu folyóiratban jelent meg német nyelven.

* **A nagyváradi Orsolya-szüzek** zárdájában tegnap délután 2 órától 7-ig tartották meg a belső növendékek bálját. A szülők közül számosan jelentek meg, hogy gyönyörködjenek az igazán kitűnő tanítási eredményben, melyek Sára Miklós táncmestert dícsérik. Meglepő volt a tánczok sokfélesége, ami a szülők elismerését kiérdemelte, a magyar szőlő, a matróz-táncz, s egy angol-táncz művészi bemutatása a leánykák részéről. Bemutató után a kicsinyek tánczra perdültek s járták vigan, élvezettel az édes tánczokat besötétett — 7 óráig, amikor is visszamentek szobáikba, zavartalan, bájos emléket vivén magukkal. A jelenvolt szülők közül Szabó Ferenczet, Sztarill kápt. főszámvevőt, Géczy Géza főmérnököt és dr. Szolcsányi Hugót említhetjük fel. Volt tanítványok is számosan voltak jelen vendégekül.

* **Nagyváradi tanácsa** tegnap délelőtt ülést tartott. A folyó ügyeken kívül a következő fontos ügyek kerültek tárgyalás alá: a Végh és Stern-féle közczélra hagyott házak eladása, melylyel Papp János tanácsost bízták meg. Elárverelteti a tanács azonkívül a Pecze rendezése folytán a kapuczinus rendtől megvásárolt tereket is.

* **Kinevezés.** Ő felsége Kovács István nagyváradi kir. törvényszéki aljegyzőt a siklósi járásbíróvá nevezte ki.

* **Mezey Mihály** kir. közjegyző, városunktól f. hó 20-ig távol lesz. Ezalatt Kájaba Ödön fogja helyettesíteni.

* **Meghívó.** A Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő-társulat 1895. évi január hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor Nagyváradon, a saját iroda helyiségében (Barátok-utca Tarrház) közgyűlést tart, melyre az érdekeltség tisztelettel meghívatik. Tárgyak:

1. A nm. földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 67373/V. 2. sz. leirata a társulat 1895. évi költségelirányzatának jóváhagyása tárgyában.

2. Ugyanannak 76284/V. 2. sz. leirata az 1855. évi árfejlesztési vizsán, illetőleg az 1884. évi XIV. t.-cz. 15. §-a értelmében vett aránykölcsnek mellőzése tekintetében.

3. 11 tagból álló bizottság választása az árterfejlesztési osztályozás elkészítésére.

4. A nm. földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak a társulati nyugdíjszabályzat pótlása tekintetében 52881/94. sz. a. kiadott rendelete.

5. Jelentés a belvízszabályozási munkálatok előhaladásáról.

6. Folyó ügyek.

Nagyváradon, 1895. évi január hó 15.

Gróf Csáky Lajos, m. k. társ. elnök.

* **A vízvezeték bevezetése.** Nagyvárad város főmérnöke figyelmébe ajánlja azon háztulajdonosoknak, kik a vízvezeték bevezetése végett szükséges bejelentéseket megtették, s akiknél a vízvezeteki csöveket eddig a ház faláig el nem vezették, hogy újból forduljanak a mérnöki hivatalhoz. A vízvezeteki csöveket ugyanis csak az esetben vezetik be, ha a bevezetési díjakat a tulajdonosok előre lefizetik. Ezért nem történt intézkedés a fentjelzett tulajdonosoknál.

* **Gróf és színész.** Gróf Andrassy Dénes utóbbi időben több segélyt kérő levelet kapott, melyek irás- és stylus tekintetében nagyon hasonlítottak egymáshoz és a könyörgők mind Krasznahorkai illetőségűek voltak. Nagy Sándor okleveles tanító, Cserényi Ferencz, mint Horváth Sándor jó barátja szivreható módon festették le kétségbeesítő helyzetüket és a nemes gróf meg is nyitotta tárczáját 50—50 frt erejéig. Az utolsó öt forintot Győrbe kérték tőle, el is küldette azt a jószívű főúr, de a rendőrség kisütötte, hogy egy szélhámossal élt vissza jószívűségével és megugrott. A napokban megint megjelent a kérőlevél, de ezuttal Mezei Sándor nagyváradi lakos könyörgött hozzá, aki mint agg színész most került ki a »Biharmegyei közkorház«-ból és nem tud mit csinálni nyomorúságában. A gróf ügyvédje tegnap érkezett levélben az »agg színész« a hatóság figyelmébe ajánlja és kéri, hogy tartson vizsgálatot, nem azonos-e azzal a szélhámossal, aki különböző nevek alatt annyiszor alkalmatlankodott már náluk.

* **Az egyetlen vigasz.** B. K a a s Ivor, mikor kihirdették az ítéletet, odafordult író társaihoz, akik senkinek sem annyira testvérei, mind neki:

— Csak az az egy vigasztal, hogy engem ugyanazon a napon ítéltek el, mikor Szilágyi Dezsőt fölmentették.

* **Ficsurok a leányiskola előtt.** Egy pár ficsur, kiket csak aszfalt-betyárkáknak lehetne nevezni feltűnő kiskorúságok miatt, úgy látszik, nem fér a bőrükbe s veszedelmes színben akar feltűnni. Nap, mint nap, tömegesen állnak — ha az iskolából kieresztette őket a tanító ur, — a Korona-utczán a felsőleányiskola előtt s várják az iskolába jövő s abból menő serdülő leánykákat, kiket különféle válogatatlán kifejezésekkel illetnek, sőt az iskola folyosójára is beszaladgálnak. Ha a leányok nem tesznek panaszt, mi csak az iskola megvédése érdekében hívjuk fel a rendőrség és az érdekeltek apák figyelmét s erélyes intézkedését e növendék ficsurok ellen.

* **A szivattyus kutak vége.** A vízvezeték behozatalával lassankint eltűnnek az udvarokról a romantikus szivattyus kutak is. Nagyvárad város főmérnöke ugyanis javaslatot terjesztett elő, hogy azon házakban, hova a vízvezeték be van vezetve, a szivattyus kutakat lassankint szüntessék be. A város által épített szivattyus kutakat vállalati uton véli fentarthatni, csakis a tábornagyi lakásban levő kutat szüntetnék be teljesen. — Most jönnek a szolgálók és szakácsnők. Mi lesz velük? Már is előfordult, hogy

egy szakácsnő a vízvezeték helyett a kutat kereste fel vízért. Kérdőre vonta az urnője: Miért mentél a kutra? — Hát a vízvezetékkel csak nem diskurálhatok? — Ezeket bizony elfelejtették!

* **Hullaszemle.** Bokor László téglavető-utcai lakos két éves fiaeskája hirtelen rosszul lett és meghalt. Miután orvosi gyógykezelésben nem részesült, a rendőrség elrendelte a hullaszemle-, esetleg a boncolás megtartását, hogy a halálok megállapítható legyen.

* **Hangját és nevét veszített kántor.** Nehány nap előtt a nagyváradi rendőrség letartóztatott egy fiatal embert, aki gyűjtőivel és egy illetőségi bizonyítvánnyal járt házról-házra és torkára mutatva, jelekben magyarázta meg, ami különben a gyűjtőiben is jelezve volt, hogy református kántor volt, elveszte a hangját és most annak a kárpótlását keresi a jótékony embereknél. A rendőrség eltolonczoltatta Molnár Sándort a nála talált bizonyítvány alapján Sztatinára, de mint a tegnapi érkezett válaszból kitűnt, a hangját veszített református kántor tulajdonképpen izraelita vallású Straszner Dávid és máskor is foglalkozott már ilyen üzlettel, de nem volt berekedve.

* **Letartóztatott hentes.** A »Bazár« kávéházba tért be tegnap szórakozni G. János hentes mester. Munkából érkezett, vele volt a szerzőcsomó, a disznóölőkessel együtt. Valami differencia merült fel a vendég és kasszírő között, ami természetesen, a telefon csilingelését vonta maga után. A rendőr csakhamar ott termett és bekísérte az iparospolgártársat, akinek nem volt más baja, csak sokat talált kóstolgatni a melegítőből.

* **Lehet házasodni — Nagyszalontán.** Ez a törekvő vidéki városka úgy meg van már spékelve mindenféle egylettel, hogy ritkítja párját. Legközelebb kiházasító egyletet alakítottak — elfér az ottani sok temetkezési egylet mellett — és a miniszterhez felterjesztett alapszabályok tegnap a jóváhagyási záradékkal leérkeztek az alispáni hivatalhoz.

* **Tamba Jankó.** A panaszfelvételi szoba szokás szerint tele van panaszosokkal. A rendőrbiztos alig győzi a jegyzeteket csinálni és maga is boszankodik, hogy nagy a »hühó« semmiért! Sok a panasz és nincs közte egy elintézésre méltó. A tömegben keresztül furakodik egy horihorgas suhancz, karjánál fogva bemutat egy talált gyermekét.

Három-negy éves lehet, tekintetes uram! Ott találtam a nagy piaczon, akkor is úgy szorongatta ezt a pálinkás üveget és kereste az édesanyját.

A rbiztosnak megtetszik a kópé és foglalkozni kezd az eltévedt kis báránynyal:

— Hogy hívják kicsike? Mi?! A kis lurkó megint csak a pálinkás üveget félti és megered a nyelve; elmondta, hogy hova küldték, miért küldték, de arra a kérdésre, hogy mi a neve, nem igen akart válaszolni. Nagy nehezen aztán kinyögdécselte a bácsinak, hogy Tamba Jankó.

A kis fiut aztán leküldték a rendőrszobába; meghagyták, hogy vigyázzanak reá. Vigyáztak is, de azért a kis Jankónak fél óra múlva már csak hült helyét találták.

* **Névváltoztatás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Buchsbau Sándor nagyváradi lakos vezetéknévét Bajor-ra változtassa.

* **A székelyhídi kaszinó a napokban tisztújító közgyűlést tartott.** Elnök lett: Fényes Endre, alelnök; Fándly József, ügyész; Babos János, pénztáros; Garán Dániel, jegyző; Péterfi Áron. Megválasztották azonkívül a választmányt is.

* **Járvány a megyében.** A tordai főszolgabíró tegnap jelentést tett az alispánhoz, hogy Danesházán a gyermekek között a fültőmirigylob járványként fellépett. Az óvó és fertőtlenítő intézkedések már megtétettek s így alapos a remény, hogy pár hét múlva a járvány teljesen meg fog szűnni.

* **Harcz a csendőrökkel.** Érdekes tárgyalás folyt le tegnap a nagyváradi törvényszék előtt. Még 1893-ban történt, hogy Kisjenőben bírót választottak.

A választók két pártra szakadtak: magyarokra és oláhokra; az egyik magyar, a másik oláh embert akart a bírói székbe ültetni.

A választás nem eshetik meg korteskedés és ivás nélkül: ittak hát a koresmákban talán még többet is, mint jól esett.

A főszolgabíró — tekintettel a felizgatott kedélyekre — kiadta a rendeletet, hogy 7 óra-
kor a koresmákat be kell zárni.

Ennek a rendeletnek akart érvényt szerezni a csendőrség, midőn az oláhok sértve érezvén magukat alkotmányos jogaikban, körülfozták a csendőröket és nemcsak hogy nem engedelmesskedtek a törvény embereinek, de elszedték fegyvereiket.

A magyar koresmába hire futott, hogy az oláhok verik a csendőröket; szaladtak egymásután a harcztérre és úgy összegabalyodtak, hogy a kisebb sérülésektől eltekintve, tizenegyen maradtak a csatatéren véresek; egy közülök meg is halt.

Tizen állottak tegnap vád alatt hatóság elleni erőszak büntette miatt a nagyváradi kir. törvényszék előtt, melynek elnöke Nagy József volt.

Szavazó bírák: K. Nagy Sándor és Csathó Zsigmond.

A törvényszék a vád- és védbeszéd meghallgatása után kettőt közülök felmentett, kettőt két évi és hatot 9 havi börtönre ítélte el.

Védő és ügyész felebbezett.

* **Bánffy kabinetje az ujdonsági rovatban.** Hogyha Bánffy kabinetje soha sem fog is valami nagy szolgálatot tenni az országnak, annyi bizonyos, hogy a mikor létrejött s megalakult pillanatnyilag csakugyan igen nagyot eselekedett tudniillik arra szolgált, hogy az új listára hamarjában úgy felvidult az ország, hogy no! Jobbnál jobb ötletek és élecek röpültek szerteszét s a legjobbak egyike az, mely a »Magyarország« tegnapi számának ujdonsági rovatában így hangzik:

Mi már nem öljük a publikumot örökös anagrammákkal, mi már kifogyatkoztunk az »elmés munkatársak«-ból. Nekünk csak egy jókedvű munkatársunk van még, a ki sokkal több humorral, mint elmével azt a felfedezést tette, hogy az új kabinet tagjai között milyen pompásan fel lehetne osztani egy rendezett tanácsu város tisztásgéit. És pedig:

Polgármester: Br. Bánffy Dezső.

Tisztai ügyész: Erdélyi Sándor.

Árvaszéki elnök: Perczel Dezső.

Pénztárnok: Lukács László.

Közyám: Wlassich Gyula.

Rendőrfőkapitány: Br. Fejérváry Géza.

Polgármesteri titkár és tüztöltő főparancsnok: Josipovich Imre.

Városgazda: Gr. Festetich Andor.

Ha majd nemsokára valamelyik liberális város há-
lás, akar lenni hívja meg az ügyek vezetésére ezt a listát.

* **Rendőri apró hírek.** Talált adóslével. Fülöp János rendőr tegnap egy 200 frtról szóló adóslévelet talált. Zsuró Mózes név fordul benne elő. — Feleség a férj ellen. Grünfeld Ignác né férje ellen azért emelt panaszt, mert itt hagyta gyermekével a legnagyobb nyomorúságban és nem akar rólu-
k tudni.

Vonatok érkezési s indulási ideje.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2-12, 7-08, 1-50, 7-15 — 3-46.	Budapest felé 2-25, 8-43, 11-04, 12-23, 2-26.
Kolozsvárról 2-18, 10-44, 11-41, 8-00, 8-38.	Kolozsvár felé 2-19, 7-15, 2-24, 4-00, 12-05.
Szegedről 8-30, 9-32, 5-30.	Szeged felé 4-25, 7-33, 10-15.
Aradról 9-32.	Arad felé 4-25.
Vaskóh-Belényesről 11-28, 9-07.	Vaskóh-Belényes felé 5-10, 2-10.
Gyoma-Kótról 10-10, 8-02.	Gyoma-Kót felé 7-00, 2-05.
Érmihályfalváról 8-15, 9-22.	Érmihályfalva felé 6-45, 4-40.

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.

Irodalom és művészet.

— **Akadémiai jutalmak.** Az 1894. évi akadémiai nagyjutalom (200 arany) és a Marzi-bányi-féle mellékjutalom (50 arany) az 1888—94. évkörben megjelent, a történelmi tudományok körébe tartozó munkák legjobbjainak lévén odaítélendők; az akadémia figyelmezteti az ily munkák szerzőit, hogy műveiket 1895. januárius végeig a főtitkári hivatalhoz küldjék be, följe-
grevén röviden, a mit munkájuk kiváló voná-

sának tartanak. Azonban e figyelmeztetésnek koránt sincs az az értelme, mintha a be nem küldött munka, melyről a tagoknak tudomásuk van, nem pályázhatna; sőt ha az akadémia kiadásában jelent meg vagy könyvtárába már beküldetett volna, hivatkozás történhetik arra, hogy a beküldött munkával szerző pályázni kíván.

— **Vidéki színészet.** A szatmári városi színházat a jövő színházi évadra a város közgyűlése tegnap egyhangulag Pesti-Ihász Lajosnak adta ki. Pesti 7 év óta igazgatója a kecskeméti színháznak.

— **Mária Terézia szobra.** Fadrusz János, a jeles fiatal szobrász, a kit Pozsony városa a Mária Terézia-szobor elkészítésével megbízott, gyorsan halad előre munkájával. A szobor kicsinyített alakját életnagyságba már megminta. A nagy királynő, a kit a művész élete legvirágzóbb korából, mint viruló szép asszonyt tüntet föl, lovon ül. A talapzatról két magyar ember tekint föl a királynőre. Fadrusz nemsokára érezze önti művét. — A művész az idei tavaszon hozzá fog a kolozsvári Mátyás szobor mintázásához. Előbb azonban fölépíti a budai Naphegyen új műtermét.

— **A hazai zeneszerzők munkálkodása.** A székes főváros tanácsának határozata, melylyel a filharmonia társaság által kért 3000 frtnyi szubvenzió megadását a hazai szerzők műveinek nagyobb mértékben leendő figyelembe vételéhez kötötte, máris megtermette gyümölcsét. A Zeneirodalmi Szemle értesülése szerint ugyanis már több magyar zenekari mű áll előadásra készen. Aggházy Károly magyar stílusú szerenádöt írt; Bátor Szidor nyitányt komponált Schiller Don Carlos-ához; Jámbor Jenő és Kun László egy-egy színpódiát, Bloch József és Major Gyula zenekari suiteket szerettek. Ezekben kívül Vavrincez Mór, Hegyi Béla és Gaál Ferencz is befejezték régebben megkezdett zenekari műveiket. A filharmonikus társaság jövő évi programja megállapításánál válogathat hazai művekből.

— **Pályázat magyar férfi négyesre.** A »Budapesti Férfi Dalegylet« választmánya egy eredeti magyar férfi négyesre nyilvános pályázatot hirdet. A pályázat föltételei a következők: 1. A férfi négyes szöveg költeménye hazafias, lyrai, vagy drámai irányu, a választást a pályázó szabad tetszésére bizzuk. 2. A pályaművek zenei kidolgozása szabatos magyar rhytmusu és magyar szellemü legyen. 3. A pályaművek tisztán férfi négyesre minden kíséret nélkül, vezérkönyv alakban és idegen kézzel írva a szokásos jelmondatlalt és a szerző nevét rejtő jelligés levéllel ellátva folyó év április hó 30-ig bezárólag az egyl. karnagy Ziegler Béla (Budapest VII. Wesselényi-u. 59.) címre küldendők be. A pályadíj 100 korona, mely összeget a pályanyertes a bíráló bizottság ítéletének kihirdetése után azonnal kézhez fog kapni. A bíráló bizottságot, melynek tagjait a fővárosi zenevilág előkelőségei képezendik, a választmány csak később fogja közzétenni. Az eredményt és a beérkezendő pályaművek címzeit, valamint jelgének részletes kimutatását f. év május havában fogják közzétenni.

REGENY-CSARNOK.

Kisértés.

La Rosée elbeszélése.

Fordította: Veress Zsigmond.

I.

— Valóban lehetetlen? Semmit sem talált tehát, a mivel meglehetne támadni? — kérdé a kisasszony s várakozásteljesen nézett rá.

— Nem, — válaszolt határozottan, — a végrendelet oly kifogástalanul van megfogalmazva, hogy semmit sem lehet ellene tenni. Benne van világosan és határozottan, hogy a kegyed halála után az összes vagyon a két Cavignac testvérre száll át. Ezen nem lehet változtatni.

— De gondoljon csak még egyszer utána, — kéré — valahol kell egy kibuvót találni. Különbem nem tudnék megnyugodni a sirban sem. Én gyűlölöm ezeket a rokonokat s biztosíthatom, hogy nem ok nélkül. Ezek a Cavignac-testvérek rosszak, korhely emberek, játékosok, csalók; sok bajt csináltak családjukban és anyám még halálos ágyán is kért... s én megígértem. Természetesen akkor még egészséges voltam. — Kértem önt, hogy hozzám jöjjön, mert én nagyon bízom önben. A sok álmatlan éjszakán mindig arra gondoltam, hogy csak ön segíthet rajtam. Az ön beszédei mélyek, igazak, komolyak és mesteriek. Mindig nagy érdeklődéssel olvasom s mindig tudom előre, hogy akiket ön egyszer védelmébe vesz, azt felmentik. Szóval ön egy hatalmas szónok.

— Fájdalom, de ez esetben mindez nem használ semmit, — válaszolt résztvevően nézve beesett, halálosan sáppadt arcúra.

Félig fekvő helyzetben egy sezlagon pihent, lesóványodott tagjait kék selyem takaró fűtte, átlátszó kezei az iratokon pihentek, melyeket ügyvédje, Marechal, áttekintés végett nyújtott át neki. Tekintete még mindig a kisasszonyon pihent, kinek arczán beteges rózsák virítottak, melyek még a laikus előtt is elárulták a nemsokára bekövetkező véget.

— Szegény leány, — gondolta magában, — mégis különös, hogy oly makacs szívóssággal ragaszkodik az aranyhoz! Főgondja az a végrendelet; könnyebben tudna meghalni, ha semmi vagyona nem volna.

A lány nagy, fénylő szemeit, melyekkel egy ideig mély gondolatokba merülve bámult a végrendeletre, mintegy belsejében kutatólag függesztette rá.

— Mégis gondoljon utána, és sürgetően ismétlem kérésemet; önnek kell egy kibuvót találni. Ön tudja, atyánk barátok voltak... s a gyermekei ne lennének? S hogy atyám az önnek mit köszönhet, azt hiszem, tudja azt ön is? — Nem, én nem tudok semmit arról.

— Anyám még haldokolva is önre gondolt jóllehet, hogy önt személyesen nem ismerte, de szellemét s erős jellemét ismertük pompás beszédeiből. Anyám önt ép oly őszintén bámulta, mint én... oh kérem, hiszen segítsen... Nem érti a mit én önnek oly nyíltan mondom? Zavartan nézett rá.

— Én nem tudom, mit gondol ön, mondá az ügyvéd, — de minden esetre azt tanácsolom, hogy hagyjuk a dolgot pihenni. Hasztalanul izgatja ön magát föl, ami egyáltalában nem használ. Adja meg magát az Ur akaratának. Hevesen emelkedett föl.

— Az Isten akarja, hogy én az ügyeket rendezzem. Én ezt tudom, mert az az én kezemen van és ha ön engem nem ért, meg kell mondanom, hogy néhány nap előtt orvosommal komoly tárgyalást folytattam. Ugyaniskértem, hogy mondja meg a tiszta valót: meddig élhetek még? S ő azt mondta, hogy a legtöbb a mit ígérhet, egy fél év, de talán még néhány hónappal tovább élhetek, ha délre megyek, s ott halálom is könnyebb lenne, mintha itt maradnék. Én ugyan nem ragaszkodom az élethez, de mégis óhajtánám, hogy halálom csendes, nyugodt legyen. De előbb még szülőim óhaját szeretném teljesíteni... még mindig nem ért engemet?

— Nem, — válaszolt az ügyvéd.

— De hiszen ön csak olvasta, hogy a vagyont azszáll a Cavignac testvérekre, ha én férj nélkül halok meg. De ha férjhez megyek, összes vagyonomat — több mint egy millió — annak hagyhatom, n kinek akarom. Én szeretném önt gazdaggá tenni, a mivel az atyám adósságát óhajtánám leróni.

Az ügyvéd elsáppadt, felállott s kalapja után nyúlt.

Norton kisasszony, — mondá — én szívből hálás vagyok ön iránt jó akaratáért.

— De ön nem akarja magát egy halálos beteghez csatolni, — szakította félbe fájdalmasan nevetve, — de gondolja meg, hogy a bilincseket legfőképp csak egy évig viselné s nem kellene semmit velem törődnie. A szertartás után elmegyek délvidékre, ön itt marad. Ez egy millióért történik! S azonfölül még meg is könnyíti halálomat az által, hogy forró óhajomat teljesíti.

(Folyt. köv.)

FARSANG.

A tegnapi jogász-estély.

Prolog is, epilóg is.

Irla: *Fekete Rigó.*

A Sasba voltam tegnap este.

(A Sasban lenni vajmi jó!)

Hisz' ott szokott megenni mindig

Egy végtelen szép dáridó,

Tündérvilág feltámadása:

Jogászbál! Nincsen ennek mása!

Már megbocsásson szép kisasszony,

Ha önre most nem gondolok.

Elismerem, hogy elfelejténi

Kegyed' bizony nem szép dolog.

De szívem telve hangulattal,

Adieu! Tegnapról szóljon e dal!

Szívem kimondhatalanul vert

S a káprázat játszott velem...

Ugy érzem enyém vagy ismét

Ó ifjuság, ó szerelem!

Mikor beléptem közibétek

Jogászok, lányok, ifjak s szépek!

Lányok, jogászok! Isten áldja

Bohókás, pompás kedvetek,

Felejténi bűt, bajt, gondot és vést!

Ti kuddok csak! felejtsetek!

Ha ti is sirnátok velünk

Özönvíz lenne temetünk!

Olyan volt nékem ez a város

Mint egy komor halottasház!

Lassan beszéltek, sügtak, bugtak,

Mindenkit elfogott a láz.

Vendéglők, kávéházak árván,

Mélységes csönd az éjszakában...

Egy jajszó lett e régi város,

Kihalt a dal s a muzsika.

Megérezte mindenki: baj van,

Kunyhó és palota ura.

— *Reszkette várták — mondd dalom —*

Mikor dől a László malom.

S az általános rettegésbe

Erőt adott estélyetek,

Ti adtatok vigaszt nekünk, hogy

Soh'se halunk!... Ne féljete!...

S a tikkadt ajkakon fohász kelt:

Ó drága bál, kedves édenkert.

S minő világ! Ti fényes termek

Virágözön, drapéria!

Tüzes cigányzene s felülről

Hullámozó édes ária:

— *Nincs szóm leírni, elbeszélni*

Csak érzem, milyen jó élni...

Milyen jó látni szőke-barna

Leányok arcát s szemeit, —

Karunkba venni és röpíteni

Föl a csillagos egekig.

Suttogni lágyan; tánczba kapva

Tüzes nőtára, édes dalra.

A Sasba voltam tegnap este

(A Sasban lenni vajmi jó!)

Hisz' ott esett meg tegnap este

Egy végtelen szép dáridó:

Tündérvilág feltámadása

Jogászbál. Nincsen ennek mása.

Jelenvoltak:

Notabilitások: Pokorny Herman, Fuchs Mór tábornokok, Virányi alezredes, Bige Gyula, dr. Sipos Árpád, dr. Magyarai Géza, Kiss Elek, Frankó Endre, Vattay Géza, Meskó Boldizsár, Göndöcs László.

Asszonyok: Guttman Józsefné, Steinbach Ervinné, Középegy Kálmánné, Petri Sándorné, Beczkay Lajosné, Czeglédi Sándorné, Bach Nándorné, Göndöcs Lászlóné, Kepes Nándorné, dr. Sipos Árpádné, Frankó Endréné, Tóth Józsefné, özv. Mayer Ágostonné, Hlatky Endréné, Pallay Lajosné, Kunz Gusztávné, Örley Kálmánné, Baróthy Ákosné, Eleméry Aurélné, Kiss Elekné, Pokorny Hermánné, dr. Bozóky Alajosné, Meskó Boldizsárné, Fuchsné, Czuczor Frigyesné.

Leányok: Bige Ilona, Baróthy Ilona, Király Klára, Sipos Elza, Mayer nővérek, Tóth Elza, Vattay Georgine, Sebő Irén, Csányi Margit, Örley Paula, Farkas nővérek, Czeglédi Jolán, Urbán Ella, Festl Carola, Király Erzsé, Frankó Margit, Serényi nővérek, Vattay Piroska, Bárczy Margit, Pokorny nővérek, Fux nővérek, Tóth Mariska, Középegy Mariska, Göndöcs Irén, Aron nővérek, Auspitz Gizella, Petri Margit, Rimler Mártha, Pallay Erzsé, Kepes Gizella, Bach Margit, Beczkay Gizella, Eleméry Irma, Czuczor Olga, Teleszky Jozefin.

A négyeseket 40 pár tánczolta.

TÁVIRATOK.

A király a téli tárlaton.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.)

A király ma meglátogatta a műcsarnok téli tárlatát, ahol a képzőművészeti társulat választmányára élén Wlassich kultusz-miniszter fogadta. Ő felsége végignézte a tárlatot a mely fölött a tetszésének adott kifejezést.

Miniszter-tanács.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.)

Ma délelőtt mint a félhivatalos jelenti, miniszter-tanács volt. Megállapították ez alkalommal ama kormány-nyilatkozatokat, amelyeket a szabadelvű-párt holnapi konferenciáján a miniszterelnök tenni fog. Az értekezleten jelen voltak az összes miniszterek.

Alelnökök.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.)

Andrássy Tivadar gróf a képviselőház második alelnöke legközelebb megválí az állásától s így üresedésbe jön mind a két alelnöki állás is. Az első alelnöki állást a szabadelvű párt Berzeviczy Alberttel vagy Darányi Ignácczal óhajtja beltölteni. A másodikra nézve az iránt indult meg a liberális pártban mozgalom, hogy azt az ellenzék jelöltjével töltsék be. A szabadelvű párt irányadó férfiai ebben meg is igyekeztek már s remélik, hogy Bánffy Dezső részéről sem találkozik akadállyal ez a megoldás. Minden valószínűség szerint a függetlenségi és 48-as párt soraiból fog kikerülni a második alelnök, mert a képviselőházban számbelileg is ez a párt a legerősebb az ellenzéki pártok közt.

Bánffy Horánszkynál.

Budapest, jan. 17. (Saját tudósítónk távirata.) A miniszterelnök újból fölvetette a fuzió elejtett fonalát s megkezdte a tárgyalásokat a 67-es ellenzékkel. Első sorban a nemzeti párttal lépett érintkezésbe. Bánffy Dezső tegnap fölkereste Horánszky Nándor a nemzeti párt elnökét, akivel hosszasan s behatóan tanácskozott a fuzió ügyében. Ha a miniszterelnök komolyan akarja a fuziót, úgy el kell fogadnia

Apponyi követeléseit, amelyekből a párt hajszálynit sem szándékozik engedni.

Br. Jósika Samu.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.) A király személye körüli miniszteri tárcza, amelyet ideiglenesen Fejérváry Géza báró lát el, Jósika Samu báró kezébe fog kerülni. A király annak idején világosan tudtára adta Bánffy-Dezsőnek, hogy ezt a tárczát kizárólag Jósika Samu kezében óhajtja tudni. Bánffy meg is kinalta azzal Jósikát, aki azonban refüt adott s nyomban el is utazott. Mikor erről Bánffy jelentést tett a királynál, tőle utasítást kapott, hogy Jósika bárót azonnal hívja meg magánkihallgatásra. Erre a miniszterelnök Bélydy főispánnak irt s megkérte, hogy Jósikával aki időközben már a birtokára utazott közölje ő felsége kívánságát. Jósika báró az értesítés után nyomban vonatra ült s ma este érkezett a fővárosba legott jelentkezővén kihallgatásra. Kétséget nem szenved, hogy ismerve most már a király határozott kívánságát, Jósika báró el fogja fogadni a miniszterséget.

Hivatal átvétel.

Budapest, jan. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Dániel Ernő az új kereskedelmi miniszter s Perczel Dezső belügyminiszter ma délelőtt vették át a hivatalukat. Perczel Dezsőt az egybegyült tisztikar élén Reissig Ede üdvözölte.

A szászok.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.) Nagy-Szebenből telegrafálják, hogy az ottani új egyházi szász kerületi bizottságok a mai ülésükön hozzájárultak a segesvári határozatokhoz, mely szerint a szász képviselők felszólítatnak, hogy a kormány-pártból lépjenek ki. Ilyen határozatot fog hozni a brassói kerületi bizottság is, amely szombaton tart ülést.

Paktum a szászokkal.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.) Müller Frigyes szász püspök a szász képviselőknek levélben tudomására hozta a szász néppárt amaz óhajtását, hogy ne támogassák a Bánffy-kabinetet. A szász képviselők megmutatták e levelet a szabadelvű pártban, ahol azt mondták nekik, hogy a Bánffy iránt való személyes ellen-szenvből ne lépjenek ki a pártból, hanem kössenek paktumot. A paktum pont-jait írásba is foglalták s megküldték Müller püspöknek. Hogy a szász képviselők benn maradnak-e a pártban, az most attól függ, hogy mint határoznak a nagyszebeni szászok s különösen elfogadhatónak látja-e a faktumot Müller püspök.

Öngyilkosság a fővárosban.

Budapest, jan. 17. (Saját tud. táv.) Megrázó öngyilkosság indította ma mély szánalomra a főváros lakosságát. Mádi Pappszász Györgyné egy tekintélyes földbirtokos felesége, Péchy Tamás unokahuga ma hajnalban szíven lőtte magát, mert nem bírta elviselni a fájdalmat, amelyet a fia halála a szívének okozott. Tegnap halt meg Pappszászék 17 éves

fia s az a csapás egészen lesújtotta a szegény anyát. Egész éjjel ott sirt a halott ravatalánál s ma hajnalban, mikor az apa kissé elszunyadt, a szalonban szíven lőtte magát s rögtön meghalt. Egy darab papirosra csak e néhány szóval adott szörnyű cselekedetének magyarázatot: Nem tudok tőle megválni. Temesse-tek vele egy sirba.

Casimir Perier lemondása.

Budapest, jan. 17. (Saját tudósítónk távirata.) Casimir Perier átirata, amelylyel képviselőházzal s a szenátussal közölte a lemondását, általános rosszalással találkozik a francia politikai körökben. A konzervatív elemek a köztársasági regime ellen intézett vádiratnak tekintik az átiratot, a köztársaságiak keservesen panaszkodnak az elnök dezertálása fölött.

Az új elnök-választást illetőleg körülbelül megegyeznek abban a vélemények, hogy Waldeck-Rousseau-nak s Brissonnak van legtöbb kilátása a megválasztásra s biztosra veszik, hogy a harmadik választásnál Waldeck-Rousseau lesz a köztársaság elnöke.

Az első választást ma délután már be is fejezték. Eredménytelenül végződött, mert nem volt acszolot többség. Nyomban megkezdtek aztán a második választást s ha ez sem vezet eredményre úgy következik a harmadik s esetleg várható a negyedik választás is.

A hangulat mint a mai táviratok jelentik, úgy Párisban, mint a vidéken eléggé nyugodt.

Közgazdaság.

A cukoripar.

Gróf Zichy Nándor tollából és aláírásával a »Fejérmegyei Napló« hasábjain a következő figyelemre méltó cikk jelent meg.

Eddig pénzügyi politikánknak, Wekerle pénzügyminiszteri működésének két kiemelkedő momentumára mutattunk. Kellő világításba helyeztük a regále-kérdést és elfogulatlanul bíráltuk meg a valuta rendezést és mindakettőről kimutattuk, hogy nyomukban jár az élet halatlan megdrágulása.

Wekerle pénzügyi és nemzetgazdasági politikáját még kiegészíti a fogyasztási adó újabb rendezésével egy nagyszabású cukor-ipar megteremtése.

Már többször volt említve e lap hasábjain hogy hazánk cukoripara a múlt évben is haladt. Jelenleg 14 cukor-gyárunk van, melyek közül a múlt évben két új épült. Ujabbban pedig még öt helyen szándékoznak cukorgyárakat építeni, a mely számba a fejérmegyei cukor-gyárnak teljesen elhanyagolt ügye nincs is belefoglalva. Cukoriparunk ezen fellendülését a kormány sajtója arra használja fel, hogy új levelet fonjon a szabadelvű kormány babérkoszorujába, de ha közelebbről vizsgáljuk meg a dolgot, úgy találjuk, hogy Bánffy báró elődjét valamint sok reszortbeli kérdésben, úgy ebben sem illeti föltétlenül a kezdeményezés dicsősége.

A fogyasztási adók és a cukorgyártás kérdései már a szeszgyártással együtt magyar nemzetgazdánk által pénzügyi és gazdasági helyzetünk javulása régi hagyományának tekintetett már a hatvanas években. Kormányférfiaink sokáig nem tudtak ezekben a kérdésekben a mindig sürűben reánk nehezülő ködöt eloszlatni. Adórendszerünk csak lassan fejlődött ezen irányban, csak lassan érezte a tőke szükségét annak, hogy új tért kell foglalnia.

Ez az idő Wekerle miniszterelnökségével bekövetkezett. A tőke a cukoriparral elhelyezkedett hazánkban, elhelyezkedett úgy, a mint érdekében látta: óriási vállalatokkal, melyek a tőke közelebbhozatalát gazdasági életünkhöz megnehezítik és saját közreműködésüket az asszociáció útján csaknem versenyképtelenné teszik.

Ime a volt miniszterelnök pénzügyi és gazdasági politikájának legszemélyesebb része, melyre csak egész általánosságú vonatkozással kívántam emlékeztetni.

A budapesti termény-tőzsde forgalma

1895. január 16.

I. Készáru-üzlet. A készbuza-forgalomban teljes stagnáció állott be. Miután már napok óta nagynehezen fejlődött némi adás-vétel, a mai nap teljes üzletelenséget hozott és malmaink — dacára az eladók engedékenységének — nem voltak hajlandók bevásárlásokat eszközölni. Csupán 1000—2000 q hazai buza kelt el 5 krral olcsóbb áron.

Idegen buzában nem volt forgalom. Rozs, tengeri és zab iránzata csendes. Árpában némi eladások történtek és pedig 6.40—6.45 frton Egerben, 6.40 frton Füzes-Abonyon, 6.30 frton Kaál-Kápolnán.

II. Határidő üzlet. Alacsonyabb külföldi jegyzések és a készáruüzlet kedvelten volta nagyobb áreszkönet idézett élő. Buza és rozs 4—5 krral, zab 3 krral csökkentek; tengeri kezdetben megtartotta tegnapi árát, de az általános lanyhaságnak nem bírván ellentállani, szintén 2—4 krral olcsóbbodott.

Elfordult kötések: buza tavaszra 6.63—6.65 frt, buza őszre 6.97—7.—frt, rozs tavaszra 5.54—5.58 forint, tengeri máj.—jun. 6.19—6.24 forint, zab tavaszra 6.01—6.03 frt, káposzta-repeze augusztus—szeptemberre 10.60—10.70 forint.

Sertés-üzlet.

Kőbánya, január 16. Készlet: 119.428 drb. Urasági öreg kővér I. rendű: 42 $\frac{1}{2}$ —43 $\frac{1}{2}$ kr.; közép: 42 $\frac{1}{2}$ —43 $\frac{1}{2}$ kr.; süldő kővér: 44—44 $\frac{1}{2}$ kr.; sovány: 43 $\frac{1}{2}$ —44 krajczár; Román: —.; Szerb kővér 42 $\frac{1}{2}$ —43 kr.; könnyű 40—42.

A budapesti érték-tőzsde hivatalos árjegyzései

1895. január 16.

Befizetés	Az értékpapir neve	Árfolyam
	Aranyjárdék 4%	124.50
	Koronajárdék 4%	99.50
	Magyar regále-kötv. 4 $\frac{1}{2}$ %	101.—
	Magyar földteherm. k. 4%	97.50
	Tiszai és szegedi nyer. 4%	143.—
	Osztr. aranyjárdék 4%	100.50
	1860. államsorsj. 5%	163.—
	Kisbirtokosok földhit. 5%	—
	» » » » » 4 $\frac{1}{2}$ %	103.00
	Magyar földhitelint. 4 $\frac{1}{2}$ %	101.00
	» » » » » 4%	98.25
	Magy jelzáloghitelb. 4 $\frac{1}{2}$ %	101.00
	Pesti magy. ker. bank 4 $\frac{1}{2}$ %	100.50
	» » » » » 4%	97.50
500	Pesti magyar keresk. bank	1332.00
300	Egyesült főv. takarékpénztár	1300.00
300	Magyar orsz. közp. »	870.00
1000	Pesti hazai első »	9200.00
1000	Első magy. ált. bizt. társ.	4100.00
500	Első bpesti gőzmalom r. t.	2200.00
150	Victória gőzmalom	250.00
160	Kőbányai gőztéglagyár t.	—
100	Magy. aszf. részvény társ.	302.00
20	Salgótarjáni kőszénbánya	—
400	Ganz és társa	2210.00
	Arany cs. és kir.	5.84
	» 20 frankos	9.86
	» 20 márkás	12.16

Szerkesztői üzenet.

Egy mérsékelt szabadelvűnek. Helyben. Mig a mi szemek fön járta az égen s kíváncsian lestük az új csillagokat, akarom mondani az új minisztereket, igen tisztelt uraságod csakugyan a jobb részt választotta s a földön kereste és meg is találta az igazságot azaz hogy az igazságoknak egy egész kis listáját. Valóban igaz, hogy br. G.-né hasztalanul várta a kormány ígérének beváltását, az egész város hiába várja a dohánygyár felállítására iránti biztató szavak megtestesülését, egyik másik intézményünket csak jelentékeny áldozatok árán birtuk megkapni és itt tartani, végre a mi képviselők bizony semmiféle közügyünkre, vagy csak jótékony intézményünkre is soha semmit sem áldozott stb. De ugyan kérem, miért fáradt azzal, hogy mindezekről hosszu cikket írjon? hiszen ezek a dolgok mind olyan ismeretek, hogy még — ujdonságnak — sem válnak be!

Nyomdász-

tanoncokul

fölvételnek valamely középiskolának egy-két osztályát végzett, 14 éven felüli fiúk.

Szent László-nyomda,
Apáczá-utca 3. szám.

20688. sz.
1894. tkv.

Póthirdetmény.

A nagyvárad kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Botó Ferencz ügyvéd, s a gazdasági és iparbank végrehajatóknak Parisek Mihály ujjalotai lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 frt és 110 frt illetve 175 frt és 264 frt tőkék s ezek járulékaí iránti végrehajtási ügyében 16372/94. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben az ujjalotai 20. sz. tkvben A. I. 17. r. sz. alatt foglalt külső földeknek Parisek Mihály tulajdonánál felvett fele részére 462 frt 50 kr. kikiállási árban Ujjalota község közházához 1895. évi január hó 22-ik napjának délelőtti 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-czikk 167. §-a alapján a nagyvárad kir. törvényszék káptalan felügyelete alatt álló egyházmegyei főpénztár végrehajató érdekében is 1150 frt tőke, ennek 1890. évi augusztus 16-tól járó 7% kamatai, 23 frt perbeli, 14 frt 80 kr. végrehajtás kérésű és 7 frt 65 kr. árverés kérésű költségekből álló követelése kielégítése végett megtartatni fog.

A nagyvárad kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1894. évi december hó 11-én.

B a r y

kir. törvényszéki bíró.

(23) 1-1

Hirdetéseket

elvéllal jutányos áron

0-11 (17) a

„Tiszántul“

kiadóhivatala:

Nagyvárad, Apáczá-utca 3.

Szent László-nyomda-részvénytársaság

Nagyváradon, Apáczá-utca 3. szám.

Ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű könyvnyomdai munkákra, úgy mint:

Napi és heti folyóiratok, irodalmi művek, iskolai értesítők, úrlapok, rovatos ívek; továbbá **diplomák, részvények, oklevelek, bizonyítványok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, gyászjelentések, báli meghívók, tánczrendek, számlák, árjegyzékek, körlevelek, jegyzői, ügyvédi és közjegyzői nyomtatványok,** valamint **falragaszok** legizlésesebb kivitelben való előállítására, úgy fekete mint színes nyomással a legjutányosabb árak mellett.

Raktáron tart egyházi nyomtatványokat, u. m.: **Kereszteltek, Egybekeltek és Megholtak anyakönyve, ezeknek kivonati ívei, Templomszámadási ívek, Bevétel- és Kiadás, Alapítványi jelentések,** stb. stb.

Megrendeléseket elfogad a nyomda üzletvezetője.

A nyomda egészen újonnan a legdivatosabb és izlésesebb betűkkel, valamint légszesz-motorral van felszerelve és elsőrendű munkaerők fölött rendelkezik.

Mindezeknél fogva vagyunk bátor vállalatunkat a t. cz. közönség szíves pártfogásába ajánlani és maradunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad, 1894, december hóban.

(5) 0-12

A Szent László-nyomda-részvénytársaság.

→ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ←